

# Stručný analytický komentář

**Odvětví finančního zprostředkování** (CZ-NACE 64 – 66) vykázalo v 1. pololetí roku 2009 pokles průměrného počtu zaměstnanců ve fyzických osobách o 1,9 %. Průměrná mzda fyzických osob se meziročně zvýšila o 1,8 % na 47 106 Kč.

Výsledek hospodaření v odvětví se od ledna do června oproti stejnému období minulého roku zvýšil o 38,6 %. Tento růst kladně ovlivnily zejména nebankovní peněžní instituce a pojišťovny, zisk se naopak snížil bankám a penzijním fondům.

**Bankovní peněžní instituce** (CZ-NACE 64.19 - banky, spořitelny **bez ČNB**) realizovaly za leden až červen roku 2009 celkové výnosy ve výši 116,0 mld. Kč, z toho finanční výnosy tvořily 114,7 mld. Kč. Z celkového objemu nákladů komerčních bank a spořitelen ve výši 77,7 mld. Kč připadalo na finanční náklady 42,3 mld. Kč.

Výsledek hospodaření u bankovních peněžních institucí je oproti rozdílu celkových výnosů a celkových nákladů vyšší o zisk (nižší o ztrátu) z vybraných finančních a jiných operací (jde např. o operace devizové, derivátové nebo o obchody s cennými papíry), u kterých nejsou podle nové metodiky od roku 2007 sledovány výnosy a náklady avšak jsou sledovány výsledkově, tj. jako zisk nebo ztráta z těchto finančních a jiných operací.

V 1. pololetí činil rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů 38,4 mld. Kč a ztráta z vybraných finančních a jiných operací 6,6 mld. Kč. Bankovní peněžní instituce tak dosáhly hospodářského výsledku před zdaněním ve výši 31,8 mld. Kč, což znamenalo meziroční pokles o 1,9 %.

Během tohoto pololetí bylo ve všech 37 bankách a stavebních spořitelnách zaměstnáno v průměru 38 687 zaměstnanců, což je o 3,1 % méně než ve stejném období roku 2008. Průměrná mzda fyzických osob pokračovala v rostoucím trendu (meziroční nárůst o 4,7 %) a dosáhla hodnoty 52 312 Kč.

Výnosové úroky tvořily v 1. pololetí 2009 částku 89,1 mld. Kč, nákladové úroky 37,4 mld. Kč. Výnosové úroky se tak meziročně snížily o 2,7 % a nákladové klesly o 16,4 %. Úroková marže komerčních bank stoupla z 46,9 mld. Kč v 1. pololetí 2008 na 51,8 mld. Kč v 1. pololetí 2009.

V porovnání s koncem 1. pololetí 2008 byl zaznamenán pokles počtu platných smluv o stavebním spoření o 1,3 % (celkem 5 636 700 platných smluv o stavebním spoření k 30. 6. 2009 oproti 5 712 827 smlouvám k 30. 6. 2008). Počet platných smluv ve fázi spoření představuje 87,2 % z celkového počtu platných smluv a ke konci 1. pololetí 2009 dosáhl hodnoty 4 915 745, což bylo o 159 119 méně než ke konci stejného období minulého roku.

**Nebankovní peněžní instituce** (CZ-NACE 64.9 a 66, ISEKTOR 12\*) vykázaly zisk před zdaněním ve výši 21,5 mld. Kč za 1. a 2. čtvrtletí roku 2009. Ve srovnání se ziskem 6,7 mld. Kč, kterého dosáhly ve stejném období předchozího roku, je to zvýšení o 222,3%.

**Investiční společnosti a fondy** (CZ-NACE 64.9, ISEKTOR 123\*) vytvořily v průběhu období od ledna do června 2009 zisk ve výši 3,9 mld. Kč, ve stejném období loňského roku vykázaly ztrátu 6,2 mld. Kč.

**Finanční leasingové společnosti** (CZ-NACE 64.91) dosáhly zisk před zdaněním ve výši 2,1 mld. Kč, v první polovině roku tak došlo ke snížení o 51,1 % oproti stejnému období roku 2008.

Celkové výnosy byly v prvním polovině roku 2009 ve výši 64,8 mld. Kč, což představuje 82,4 % hodnoty dosažené ve stejném období předchozího roku.

Celkové náklady ve výši 62,7 mld. Kč v prvním polovině roku 2009 představují 84,4 % hodnoty stejného období roku 2008.

**Pojišťovny** (CZ-NACE 65.11 a 65.12) a **specializované zajišťovny** (CZ-NACE 65.20) dosáhly za leden až červen 2009 zisk před zdaněním ve výši 10,0 mld. Kč, což je o 71,0 % více než dosáhly ve stejném období 2008.

Pojišťovny v průběhu 1. pololetí 2009 vybraly na předepsaném hrubém pojistném částku 71,7 mld. Kč, což představovalo 36,2 % celkových výnosů pojišťoven. Výše předepsaného hrubého pojistného vzrostla meziročně o 1,3 %. Pojistné náhrady byly vyplaceny ve výši 38,5 mld. Kč, tvořily tedy 20,4 % celkových nákladů. Náklady na pojistná plnění se meziročně zvýšily o 14,9 %. Stav rezervy životního pojištění od počátku roku do 30. 6. 2009 vzrostl o 5,9 mld. Kč na úroveň 212,7 mld. Kč.

V 1. pololetí 2009 bylo ve všech 55 pojišťovnách v průměru zaměstnáno celkem 14 756 fyzických osob. Oproti stejnému období předchozího roku tak došlo k nárůstu o 0,8 %.

Průměrná měsíční mzda fyzických osob činila 40 569 Kč, tj. o 2,3 % méně než ve stejném období roku 2008.

Během 1. pololetí 2009 bylo uzavřeno 4 439 044 pojistných smluv na neživotní pojištění, což bylo v porovnání se stejným obdobím minulého roku o 2,3 % méně. Pojistných smluv na životní pojištění bylo ve sledovaném období uzavřeno 446 993, což představuje pokles o 8,4 %.

**Penzijní fondy** (CZ-NACE 65.30) v 1. pololetí 2009 vytvořily 1,0 mld. Kč zisku před zdaněním, tj. o 30,3 % méně než ve stejném období předchozího roku. Celkové náklady 10 penzijních fondů činných v ČR v průběhu období od ledna do června 2009 dosáhly 6,9 mld. Kč, což byla hodnota o 88,0 % vyšší než v 1. pololetí roku 2008. Celkové výnosy ve sledovaném období dosáhly 8,0 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 54,4 %. Finanční náklady penzijních fondů tvořily ve sledovaném období 77,4 % celkových nákladů a finanční výnosy 98,3 % celkových výnosů.

Rezervy důchodového pojištění vzrostly během 1. pololetí 2009 na úroveň 193,4 mld. Kč. Ve srovnání s koncem 1. pololetí 2008 tak vzrostly o 9,7 %. Přijaté příspěvky od účastníků penzijního připojištění (bez státního příspěvku) v 1. pololetí 2009 představovaly 17,8 mld. Kč, což je o 1,2 % méně než ve stejném období minulého roku. Státní příspěvky činily 2,8 mld. Kč, tj. o 8,1 % více než v 1. pololetí 2008. Vyplaceny byly dávky penzijního připojištění ve výši 10,9 mld. Kč, což znamená meziroční nárůst o 31,6 %.

Celkový počet účastníků penzijního připojištění (měřeno počtem aktivních platných smluv) dosáhl k 30. 6. 2009 počtu 4 412 852 osob. To znamená nárůst oproti konci stejného období roku 2008 o 6,4 %. Z celkového počtu účastníků penzijního připojištění jich 4 290 017 bylo se státním příspěvkem. Počet příjemců penzí se od počátku tohoto roku zvýšil o 1 016 osob na 8 067.

V 1. pololetí 2009 bylo ve všech penzijních fondech zaměstnáno v průměru celkem 504 fyzických osob, což představuje 5,4% nárůst oproti předchozímu roku. Průměrná měsíční mzda fyzických osob penzijních fondů dosáhla 48 061 Kč, tj. o 3,5 % více než v 1. pololetí 2008.